

Opština Lozniča koja se povodom ekoloških pitanja, više puta u svojoj istoriji nalazila u žiči interesovanja domaće javnosti, zapravo je mesto gde je Bog ispustio jedan od svojih džakova punih darova, i na ovom prostoru posejao mnoge lepote i blagodati. Izvori sumporovite vode, lekovito blato, povoljni klimatski uslovi..., takođe i veliki istorijski preokreti, progres na polju kulture... Velikani poput Vuka S. Karadžića, Jovana Cvijića i dr., sve je to vezano za ovaj grad.

Rad Turističke organizacije Grada Loznicе na podizanju punog kapaciteta postojećih i formiraju novih turističkih proizvoda, učvrstio je poziciju Loznicе kao poželjne turističke destinacije na srpskoj i međunarodnoj turističkoj sceni.

Od ideje do jedinstvene manifestacije

- Najprivlačnija novina turističke ponude Loznicе je LilaLo - Lilanje u Lozniči, manifestacije uoči Petrovdana, koja je za kratko vreme stekla ogromnu popularnost. Prvo su ga prihvatili sugrađani, potom oni koji su nekada u Lozniči živeli, i postali njeni najverniji influenseri, šireći pozitivne priče o lilanju i festivalu. Velika uloga je bila uloga domaćih i međunarodnih medija, kao i dolazak Svetskog udruženja turističkih novinara „Fidžet“, dve godine za redom, koji su izveštavali svoje matične kuće o lozničkom festivalu. U funkciji širenja priče turistička organizacija je obratila pažnju i na promomaterijal, štampani, panoe, instalacije, a u tu svrhu osmišljene su maskote LILA, izuzetna kolekcija suvenira LilaLo, u kojoj je data prednost gastosuvenira, jer nam je jako važno da LilaLo bude sladak, da ima svoj sladoled, bombone, čokoladu i slatko od belih trešanja sa listićima rozetle - objašnjava Snežana Perić, direktorka TOG Lozniča.

Sledeći profesionalno iskustvo naše sagovornice koje govori da je „Bolje pet minuta gledati nego pet sati slušati“, 2020. godine snimljen je dokumentarni film o Festivalu LilaLo, sveobuhvatnom zapisu za buduće generacije. O ovom narodnom običaju, u filmu osim Snežane Perić, govore Marija Šćekić Marković, etnolog-kustos Muzeja Jadra, Dragan Bajić, paroh u Hramu Svetih apostola Petra i Pavla u Banji Koviljači, Željko Lazarević, lila majstor i dr. U filmu su prikazani i tradicionalni običaji koji se dešavaju oko Petrovdana: pravljenje sirca, specijalne vrste sira kojim se Lozinčani mrse u dane slave, ukrašavanje krstova na raskrsnicama tzv. „Krstovi od vremena“, igranje „Kola za dukat“, poklon TOG Lozniču najboljima, „Sastanak“ na kojem se okupljaju Srbi sa obe strane Drine, a tu je i domaća sorta jabuke Petrovača, koja se u ranija vremena nalazila u gotovo svakom seoskom dvorištu ili voćnjaku. Trenutno se ovaj film prikazuje na brojnim festivalima, promovišući i upoznavajući članove žirija i publiku širom sveta sa onim šta se u Lozniči dešava. To je razlog što u narednih godinu dana neće biti postavljen na YouTube.

Lilanje je Loznica

Lilanje je stari narodni običaj koji je bio poznat širom Srbije, a danas se zadržao u nekim selima Podrinja, okolini Valjeva, selima Republike Srpske, Crne Gore, i Loznicu, jedinoj gradskoj sredini.

„Plamen lile je svetlost koja treba da obasja svakog čoveka i da ga motiviše da stvara. Budi optimizam i obasjava put u budućnost“ kaže se u filmu. U vreme Festivala LilaLo lila čitav grad, između blokova zgrada pale se vatre i lile čineći scenski spektakl koji ostavlja bez daha. Bez obzira što je to „igra vatrom“, niko nikada nije bio povređen, niti izazvan požar.

Lila se pravi skidanjem mrtvog sloja kore divlje trešnje, tako da se drvo ne ošteti. Njihova izrada je tradicija ovog kraja i svako u Loznicu zna da napravi lili.

TOG Loznice je idejni tvorac festivala, a u njegovoj realizaciji je učestvovao LilaLo tim: Centar za kulturu „Vuk Karadžić“, crkva u Loznicu, loznička Kancelarija za mlade, brojni mlađi umetnici koji danas žive i stvaraju van Loznice, koji su u svoje autorske radove osim kreativnošću obogatili i iskrenim emocijama.

- Prvi Festival organizovali smo 2017., a sada svi za njega živimo. LilaLo je Loznica, koja je osim po Vuku S. Karadžiću, koji je u Srpskom riječniku (1818) pisao o lilanju, i to je jedini zapis do kojeg smo došli, time potvrdili da se lila i u XIX veku. Danas možemo da kažemo da je Loznica grad Vuka, Cvijića, kolevka azbuke, ali i grad Lila i svetlosti. Lilanje je jedinstveno za Loznicu. što se može videti na celom svetu samo tada, 11. jula uveče, i nigde više. Loznica je danas i grad svetlosti, jedan moderan, izgrađen i uređen grad, sa brojnim fabrikama, sadržajima, pokriven wifi-jem, grad koji raste i razvija se u pravcu jednog pametog grada - kaže Snežana Perić, koja je za doprinos lokalnom razvoju ženskog preduzetništva, ovogodišnja dobitnica priznanja Udruženja poslovnih žena „Cvet uspeha za ženu zmaja“. Žena koja je pet godina na čelu TOG Loznica, koja je pre 10 godina osnovala Udruženje kreativnih žena „Kreativna vizija“ iz Loznice. Tom prilikom gospođa Perić je izjavila:

- Za mene je to velika nagrada i podstrek da radim dalje i sve svoje znanje stečeno u privatnom i javnom sektoru prenesem budućim generacijama. Mlađim kolegicama bi poručila da ne piše sve na Googl-u, da treba da se družimo, umrežavamo i kada prepoznaju u sebi preduzetnički duh da bez straha uđu u preduzetničke vode, ali da prime pomoć i slušaju savete iskusnijih preduzetnica, koje će im ukazati i na prepreke koje ih na tom putu očekuju i kako da ih uspešno savladaju.

